

2.2 Určenie postupov a podmienok (vrátane miesta a času) poskytovania sociálnej služby a jej rozsahu a formy

Článok 1 Predmet štandardu

Predmetom štandardu je určenie druhu, formy, rozsahu, miesta a času poskytovania sociálnej služby, ktoré zodpovedajú potrebám prijímateľa sociálnej služby so zohľadnením jeho prirodzených vzťahov, rodiny a komunity a sú určované v súlade s princípmi subsidiarity (čo najbližšie k občanovi). Druh, forma a rozsah poskytovania sociálnej služby sa určujú podľa nepriaznivej sociálnej situácie a podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.

Článok II Druh sociálnej služby, vecný rozsah sociálnej služby a cieľová skupina fyzických osôb

DOSS – Dom sociálnych služieb n.o. poskytuje v zmysle § 12 Zákona o sociálnych službách sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek.

DOSS – Dom sociálnych služieb poskytuje sociálne služby podľa § 35 zákona o sociálnych službách (zariadenie pre seniorov) a § 39 (špecializované zariadenie).

V zariadení pre seniorov (ZpS) sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV alebo poskytovanie sociálnej služby potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V špecializovanom zariadení (ŠpZ) sa poskytuje sociálna služba FO, ktorá je odkázaná na pomoc inej FO, jej stupeň odkázanosti je najmenej V a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, demencia rôzneho typu etiológie.

V ZpS aj v ŠpZ sa poskytujú:

- **odborné činnosti** (pomoc pri odkázanosti na pomoc inej FO, základné sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť cestou ADOS, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností, pracovná terapia). Všetky odborné činnosti v zariadení sú poskytované odborným a kvalifikovaným personálom: sociálna pracovníčka, sestra, opatrovateľky, resp. zdravotnícki asistenti a sanitári, resp. externe (ošetrovateľská starostlivosť na základe indikácie lekára). *Sociálne poradenstvo* je odborná činnosť zameraná na pomoc FO v nepriaznivej sociálnej situácii. Základné sociálne poradenstvo v zariadení je posúdenie povahy problému klienta, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci (napr. pomoc psychológa, psychiatra a pod.). *Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov* je odborná činnosť, ktorá sa vykonáva so súhlasom klienta a je zameraná najmä na poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovanie tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme klienta (napr. spolupráca s notármi, pomoc pri riešení súdnych exekúcií, a pod.). *Sociálna rehabilitácia* je odborná činnosť na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti klienta rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobslužke a pri základných sociálnych aktivitách. Ak je FO odkázaná na pomoc inej FO, sociálna rehabilitácia je najmä nácvik používania pomôcky, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu a sociálna komunikácia. *Pracovná terapia* je odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov a zručností klienta pri vykonávaní pracovných aktivít pod

odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jeho fyzických a mentálnych schopností. V zariadení sa vykonáva napr. práca v záhradke, kosenie a hrabanie trávy, odpratávanie snehu, zametanie, úprava stolov, upratovanie skriniek a pod. Všetky činnosti pracovnej terapie sú vykonávané so súhlasom klienta a dobrovoľne za účelom udržania jeho sebestačnosti, pocitu užitočnosti a zachovania jeho fyzických schopností.

- **obslužné činnosti** (ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva). *Ubytovanie* je poskytovanie bývania v obytnej miestnosti alebo jej časti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním. *Stravovanie* je poskytovanie stravy v súlade so zásadami správnej výživy a s prihliadnutím na vek a zdravotný stav fyzických osôb podľa stravných jednotiek. Za stravnú jednotku sa považujú náklady na suroviny. Za celkovú hodnotu stravy sa považujú náklady na suroviny a režijné náklady na prípravu stravy. Poskytuje sa celodenné stravovanie, za ktoré sa považujú raňajky, obed, večera a dve vedľajšie jedlá, pri diabetickej diéte tri vedľajšie jedlá. Prijímateľ sociálnej služby je povinný odobrať v rámci tejto sociálnej služby aspoň dve jedlá denne, z ktorých jedno musí byť obed alebo večera.
- **ďalšie činnosti** (požičiavanie pomôcok – chodulky, vozíky, antidekubitačné pomôcky a pod., utváranie podmienok na úschovu cenných vecí, zabezpečenie záujmovej činnosti, poskytovanie osobného vybavenia, nevyhnutného ošatenia a obuvi).

Poskytovateľ sociálnych služieb môže v zariadení poskytovať aj činnosti, ktoré nie sú vymedzené v zákone o sociálnych službách, ale zvyšujú kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Za tieto nadštandardné činnosti sa považujú tie, ktoré sa poskytujú nad rámec poskytovania sociálnych služieb a sú spoplatnené podľa platného cenníka. DOSS – Dom sociálnych služieb n.o. nadštandardné činnosti alebo služby v súčasnej dobe neposkytuje, ale v záujme zvyšovania kvality sociálnych služieb a na základe želania klientov, resp. pri zlepšení materiálne – technického vybavenia, poskytovanie nadštandardných služieb v budúcnosti nie je vylúčené.

Druh sociálnej služby plne zodpovedá potrebám a požiadavkám zo strany prijímateľov sociálnej služby a ich rodinných príslušníkov, nakoľko je zameraný na poskytovanie sociálnych služieb osobám v dôchodkovom veku, prípadne zdravotne postihnutým osobám. Je zrejmé z rôznych štatistík, že starnutie populácie – nárast seniorov je globálny problém a má stúpajúci trend. Takisto je zaznamenaný nárast osôb so zdravotným postihnutím, hlavne v oblasti duševného zdravia (osôb postihnutých Alzheimerovou chorobou, demenciou, Parkinsonovou chorobou príbúda). Aj tieto osoby si zaslúžia adekvátnu podporu a starostlivosť.

Článok III Forma sociálnej služby

Sociálne služby v DOSS – Dom sociálnych služieb n.o. sa v zmysle § 13 Zákona o sociálnych službách poskytujú pobytovou formou, ako celoročná sociálna služba.

V súčasnosti sa skôr preferujú ambulantné, resp. terénne formy sociálnej služby. Ale vzhľadom na pracovnú vyťaženosť časti produktívnej populácie (rodinných príslušníkov prijímateľov sociálnej služby), ktorí nemajú čas, resp. ani odborné znalosti, aby sa postarali o svojich príbuzných v domácom prostredí, alebo im zabezpečili aspoň ambulatnú formu sociálnej služby, je pre nich väčšinou jediným riešením umiestnenie do zariadenia. Je to aj z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí v našom regióne, veľa ľudí odišlo za prácou do zahraničia a senior, resp. zdravotne postihnutá osoba zostáva vo svojom prirodzenom prostredí sama, bez pomoci, nevie alebo si nedokáže zabezpečiť nevyhnutné životné úkony, preto prichádza na rad posledná možnosť a to umiestnenie do zariadenia. Vždy tomu však predchádzajú konzultácie, výber možností, riešenie situácie s obecným úradom (poskytovanie opatrovateľskej služby), lekármi a pod. Až po vyčerpaní všetkých ostatných možností nastupuje celoročná pobytová sociálna služba v zariadení. Sme však zariadenie rodinného typu, nemáme obmedzené návštevne hodiny, ani počet dní trávených mimo zariadenia, sme maximálne otvorení potrebám a požiadavkám prijímateľov sociálnej služby a ich

rodinných príslušníkov, čo sa týka návštev v zariadení, resp. návštev v domácom prostredí.

Článok IV

Rozsah (čas) poskytovania sociálnej služby

Sociálna služba v DOSS – Dom sociálnych služieb n.o. sa poskytuje na neurčitý alebo na určitý čas (§ 14 Z.č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách) od uzavretia zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb.

Článok V

Miesto poskytovania sociálnej služby

Miestom poskytovania sociálnej služby je DOSS – Dom sociálnych služieb n.o., J. Majlátha 1111/11, Kráľovský Chlmec v špecializovanom zariadení alebo zariadení pre seniorov. V zariadení žijú klienti predovšetkým z okolitých obcí, aby im bol zabezpečený čo najčastejší kontakt s rodinou, známymi, aby nebol vytrhnutý zo svojej komunity. Prichádzajú však ak klienti zo vzdialenejších lokalít, ak o to sami požiadajú alebo vyslovia súhlas s takýmto umiestnením.